

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám 1764

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Kiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8

Más ott az ok.

A szerbeket nagy izgalomban tartják azok a merényletek, amelyek legutóbb Zágrábban és Horvátország egyéb helyein folytak le. Az általános idegességnek a Novosti című lap vezércikkében ad kifejezést és bőséges kirohanást intéz Magyarország és Ausztria ellen. Azt állítja, hogy a terror-cselekményeket a bécsi emigránsközpontban eszelték ki és magyar területen keresztül segítették át ügynökeiket Horvátországba. Ez még a szelidebb valótlanságok közül való, de az azután már igazán a hazudozás csimborasszója, amikor a lap azt mondja, hogy a merénylőket magyar katonai személyek oktatták ki a robbanóanyagok kezelésére. A lap tiltakozik a jugoszláv állam ellen indított osztrák és magyar roham ellen. Minderre koronát tesz a cikk befejezése azzal fenyegetve, hogy Jugoszláviának nem szabad viszarúdnia még attól sem, hogy elzárja a határt Magyarország és a Délszláv állam között.

Hozzászoktunk ahhoz, hogy az utódomok lapjai minden ürügyet és alkalmat felhasználjanak Magyarországgal szembeni rágalmak és hazugságok terjesztésére. Sohasem volt különösen nehéz dolog ezeket megcáfolni, de a mostani eset igazán könnyű feladat elé állítja a cáfolatot.

Először is kérjük, hogy amikor anynyi ember vett részt a világháborúban, miért lenne szükség arra, hogy a merénylőket pont magyar katonai személyek oktassák ki. Anynyi horvát emigráns él külföldön és azok közt anynyi katonaismét ember van, hogy igazán nincs szükségük arra, hogy a szomszédba menjenek egy kis oktatásért.

Másodszor, mit szói a Novosti című lap a Bécsben megjelenő Reichspost leleplezéséhez, hogy az bizonyos Levakovics nevű merénylőt, akit az ugrádkai polgármester elleni merénnyel gyanúsítanak, de a múlt év december első felében Bécsben tartózkodott, de szabályszerűen kiállított jugoszláv utlevelét, nem pedig ahogy állították, magyar utlevelét. Az is közismert, hogy Levakovics többször felajánlotta szolgálatait a bécsi emigráns központnak, de állandó visszautasításra talált, mert úgy ismerték, mint kétkezes embert, aki a jugoszláv kormánylapoknál is dolgozott.

Ha még hozzávesszük ezekhez az adatokhoz azokat, amelyeket az ismert angol újságíró Miss Durham a legutóbbi zágrábi királylátogatásról tett közzé, akkor igazán alaptalan rágalmazásnak kell minősítenünk a Novosti támadását. Meg tudjuk ebből a tudósításból, hogy Sandor király zágrábi tartózkodása idején az összes vezető horvát politikuskokat megfenyegették, hogy ha valami nyilatkozatra ragadtatják magukat, az életükkel fizetnek. A féktelen terrort tanúsítja az a számtalan letartóztatás, amit a szerb csendőrség eszközölt, azok a fenyegetések, amelyekben Zágráb csaknem minden intelligens családjá részese. A fogadás ünnepélyes külsőseit csak úgy lehetett biztosítani, hogy államköltségen Ó-Szerbiából „leikes timentők” ezreit szállították Zágrábba, akik véghezvitték a kelő zsviozást. Ugyancsak a külföld felé szóió gesztus volt, hogy a horvát államot kényszerítették, hogy Sandor király részére palotát vásároljon és ajánljon fel. De a király nem ebben a palotában lakott, mert félt, hogy alá van aknáva.

Vajon a külföldön élő horvát emigránsok tizeit is a magyarok csalogtatták ki hazájukból? Vajon a horvát nemzetnek az a mérhetetlen elkeseredése, amelyet csak a legdurvább katonai diktatura bevezetésével tudnak ideig-óráig fékmentartani, szintén a magyarok műve? Vajon azok a feljámulások, amelyekről biztos tudomásunk van és amelyeknek állandó tárgya Horvátország közjogi helyzete a régi magyar és az új szerb uralom alatt, szintén Magyarország igazatására vezethetők vissza? Minden horvát, ha bizalmasan nyilatkozhatik, azt mondja, hogy a magyarok alatt Horvátországnak százszor annyi szabadsága és önállósága volt, mint most.

Nevelés, hogy a Novosti kívül

keresi a merényletek okát, pedig ott fekszik az orra előtt. A merényleteket nem külső izgatás okozza, hanem az az állandó belső izgatás, amely Belgrádból indul ki annak a kiméretlen, minden tekintetnélküli elnyomásnak a képében, amit a katonai diktatura gyakorol a fegyverek nyers erejével Horvátországra. Horvátország kulturában magasan felette áll Ó-Szerbiának s most meg kellett élnie, hogy barbár módszerű s felfogású emberek degradált tartományként kezeljék a megígért és önállóságot jelentő autonómia helyett. A szerbeknek elég példát adhatott és adhat a macedon mozgalom, hogy gondolkodóba essenek a Horvátországban tapasztalható jelenségek felett. Ha a szerbek szeretik hazájukat

és a szabadságot, a horvátok nem kevésbé szeretik ugyanezeket a dolgokat. Két forróvérű nép áll itt egymással szemközt és kíváncsiak vagyunk, hogy a szerbek mikor fogják belátni azt, hogy nem lehet ellenséggé kezelni egy államalakulatban olyan néptömeget, amely felér Ó-Szerbia lakosságával. Pedig semmi kilátás nincs arra, hogy az ellenséges viszony megszűnjék, mert azok a körülmények, az az igazságtalanság, amely a horvát népben ilyen elkeseredett ellenállást hozott létre, semmit sem változtak. Nincs szükség ahhoz, hogy Magyarország keze legyen benne a horvát eseményekben, ezek magyarítására teljesen elegendő a belgrádi terror rémuralma.

A centennáriális nagy bizottság teljesen előkészítette már a március végei három napos Tóth Kálmán ünnepségek sorozatát

A Tóth Kálmán centennáriális ünnepségeit előkészítő nagy bizottság most szombaton este ismét ülést tartott a Tóth Kálmán Polgári Kaszinó emeleti helyiségében. Az ülésen dr. Vojnics Ferenc polgármester elnökölt. Az ülésen részt vettek Amler Antal nyug. főigazgató, Legányi Dezső, a fű felsőkereskedelmi iskola igazgatója, Rusztek Károly kir. tanfelügyelő, Holczinger Titusz és Bándy Boldizsár ciszterci tanárok, Schmidt Béla polgári fiúiskolai tanár, Alföldy János, a Liszt Ferenc Kör titkára és Novák Ferenc, a Polgári Kaszinó titkára.

„A nők az alkotmányban.”

Amler Antal közölte a bizottsággal, hogy a Mansz arról értesítette, hogy nincs abban a helyzetben, hogy elő tudja adni a „A király házasságát” című Tóth Kálmán vigjátékot, mert ez a darab nagyon hosszú, éjfél után tudnák csak befejezni, de egyébként sem állnak korhű jelmezek rendelkezésre. A Mansz ezen vigjáték helyett „A nők az alkotmányban” című darabot akarja előadni. Ez a Tóth Kálmán vigjáték azonban nem jelent meg könyv alakban, hanem csak kéziratban van meg a Nemzeti Színház könyvtárában, miután a darabot annak idején a Nemzeti Színház mutatta be. Ez ügyben Amler Antal levelet írt Tolnay Vilmos pécsi egyetemi tanárnak, aki ugyancsak a Nemzeti Színházhoz utasította a Manszot, hogy ott szerezzze meg a vigjáték kéziratát.

Devich Jenőnek két eredeti Tóth Kálmán levél van a birtokában, amit — miután felajánlotta a Tóth Kálmán relikviák részére — meg fognak szerezni tőle. Budapestről is két egyén ajánlott fel megvételre Tóth Kálmán vers kéziratát, erről azonban lemond a város, mert nem áll rendelkezésre fejezet.

Az Akadémia és a Kisfaludy-Társaság meghívása

A város az ünnepségre meghívta a Magyar Tudományos Akadémiát és a Kisfaludy-Társaságot: az előbbiét Tolnay Vilmos dr. pécsi egyetemi tanár, akadémiai tagnak, az utóbbiét Kosztolányi Dezső költőnek a kiküldetését kérte. Ugy dr. Tolnai, mint Kosztolányi is irak már s közölték, hogy szívesen vesznek részt az ünnepélyen.

Ezenkívül meghívta az ünnepségre a város mindazokat, akik Tóth Kálmán kultuszában aktív munkát vállaltak. Dr. Balassa József nyug. egyetemi tanár, a Magyar Nyelvőr filológiai szaklap szerkesztője már válaszolt is:

közölte, hogy okvetlenül lejön az ünnepélyre. — Császár Elemér kritikus azt írta, hogy éppen az ünnepély időpontjára egy külföldi körutazást vett tervbe a feleségével. Ha azonban véletlenül itthon lenne ezen időben, úgy felületlenül lerándul az ünnepségre.

A Tóth Kálmán-ígét feldisznál

Dr. Vojnics Ferenc polgármester közölte a bizottsággal, hogy a város vezetősége előrelátóan kelő időben kiadta az utasítást a városi kertésznek, hogy a Tóth Kálmán-ígétet az ünnepélyre hozza rendbe s diszítse fel. A városi mérnöki hivatal úgy tervezi, hogy a szobrot, a környékét és a kis parkot záslódiszba öltözteti. A városi Villamos-művek is a három napon át este izlésesen meg fogja világítani a Tóth Kálmán szobrot és a parkot, úgy hogy arról is, valamint az ünnepségekről szép mozifilmfelvételeket lehet majd készíteni. A hatóság ugyancsak felkéri a háztulajdonosokat, hogy házaikat március 28. és 30-án öltöztessék záslódiszba.

Kik irnak a kis füzetbe?

Schmidt Béla, a város által rendezendő ünnepség titkára közölte, hogy a bizottság véglegesen úgy határozott, hogy a városi ünnepséget az Urániaszínházban rendezik meg. Szilgyi György az Uránia tulajdonosa előzékenyen felajánlotta, hogy leszerelteti az Urániaszínház színpadáról az ott felállított hangos film hangerősítőt, ami mintegy 100 pengő kiadással jár, mert fővárosi szakértő mérnök fogja a leszerelést végezni.

A rendező bizottság megbízásából felkérték dr. Balassa József nyug. egyetemi tanárt és Horváth Cyrill dr. középiskolai igazgatót, hogy az ünnepélyre kiadandó Vade mecum szerű kis füzetbe Tóth Kálmánról írjanak kisebb lélegzetű visszaemlékezést. Ugyancsak felkérték még erre Erdélyi Gyula nyug. városi helyettespolgármestert is.

Az ülésen referálta Schmidt tanár azt is, hogy a kis füzetet a helybeli festőművészek által készített tus és szénrajz-illusztrációkkal fogják változatosan tenni. Egyben azonban aggályát is fejezte ki amiatt, hogy hátha ezt a kedves gondolatot el kell hagyni, mert nem áll elegendő összeg rendelkezésre, már pedig a rajzok klisiroztatása mintegy 100 pengőbe kerül.

Szó volt egyben arról is, hogy a kis füzet, amely a három napos ünnep-

ség programját fogja tartalmazni, nem ingyen fogják osztogatni, hanem 40 fillérért árusítják darabonként, hogy a klisék költségeit behozzák.

Végleges határozat nem történt. Viszont azonban csakugyan pénzért kell árusítani a füzet, mert nem volna szabad lemondani erről a nagyszerű ideáról. Utána a rajzokat pedig el lehetne helyezni a Tóth Kálmán emlékek közé.

A rendezés előkészítése.

Ugy határozottak, hogy Szántó Jenő hegedűművésznek, a Liszt Ferenc Kör zeneiskola hegedűtanárának jätékát Alföldy János fogja kísérni zongorán. A város erre az alkalomra kölcsön kéri a Liszt Ferenc Kör Steinway-hangverseny-zongoráját.

Szó esett az ünnepségek nyomtatványairól s a meghívókról is. A város által rendezendő ünnepély meghívója nem fogja tartalmazni a többi ünnepség műsorát is.

Az Urániára azért esett a választás, mert nagyobb a befogadó képessége, mint a város bármely másik termének. De mert igen nagy mérvű érdeklődésre lehet számítani, azért a város mintegy 6-700 főnyi személyt hív meg, első sorban a városi felsőházi és országgyűlési képviselőit, valamint a törvényhatósági bizottság tagjait.

A rádió szerepe.

Az ünnepély műsorát s mindent, ami ott történik, a rádió fogja a helyszínről közvetíteni, úgy hogy Baján mindazok, akik nem vesznek, vagy nem vehetnek részt az ünnepélyen s lakásukon rádió van, otthon hallgathatják meg a rádió az egyes beszédek és szavakat úgy, hogy ugyanabban a pillanatban fogják hallani, mintha jelen volnának az ünnepélyen.

Kellemesen vette tudomásul a polgármester, hogy az öltetes Takács Vilmos kávéház tulajdonos erre az alkalomra a kávéháza rádiót szereltet fel, úgy hogy a kávéház vendégein kívül mindenki ott hallgathatja az ünnepély műsorának lezajlását a Nemzeti Kávéházban.

Az iskolák szüneteket kapnak, erre a napra.

Amler Antal megsürgette, hogy a bajai középiskolák most már szolgáltatásuk be végérvényes programjukat.

Legányi Dezső igazgató azt ajánlta, hogy március 28-ikára a vallás-és közoktatásügyi minisztertől kérjenek az összes bajai középiskola részére

szünnapot, amit Baja városa maga fog hivatalosan kérni.

A Kisfaludy-Társaság Tóth Kálmán ünnepe.

A Kisfaludy Társaság értesítette Baja városát, hogy a Társaság egykori tagja emlékére ugyancsak megrendezi a maga Tóth Kálmán emlékünnepejét, amelyen az ünnepi beszédet Sajó Sándor költő fogja mondani. Schmidt Béla propozíciójára a város Tóth Kálmán ünnepére Sajó Sándor költőt is meg fogják hívni.

A Polgári Kaszinó ünnepe.

A Tóth Kálmán ünnepek sorozatába bekapcsolódik a Tóth Kálmán Polgári Kaszinó is, amelynek egy időben jegyzője és titkára volt Tóth Kálmán és részt vett az akkor még Polgári Olvasó Egyesület nevet viselő kaszinó megalapításában. Ugyanezen időpontban alapították a Bajai Daloskört is.

A Tóth Kálmán Polgári Kaszinó március 29-én, vasárnap délután 5 órakor rendezi a maga ünnepét ezzel a műsorral:

1. Hiszekegy... (amelyet nem énekelnek, hanem elmondanak).
  2. Az Egyesület 50 éves fennállásának alkalmából tartott ünnepi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása.
  3. Elnöki megnyitó. Tartja Amler Antal nyug. főigazgató.
  4. Emlékbeszéd Tóth Kálmán felett. Tartja Bányi Boldizsár ciszterci tanár.
  5. Az Egyesület 70 éves fennállásának története. Felolvassa Novák Ferenc tanító, egyesületi titkár.
  6. Himnusz. Éneklő a Bajai Daloskör.
- A gyűlés után a Polgári Kaszinó tagjai a Tóth Kálmán szoborhoz vonulnak és elhelyezik a szobron az Egyesület koszorúját.
- Este 8 órakor a Kaszinó helyiségeiben nagyszabású bankettet rendeznek.
- A Tóth Kálmán centennáriás bizottság legközelebbi ülését február 28-án fogja tartani este 6 órakor a sajtó helyiségében.

Magyar—jugoszláv határforgalmi értekezlet volt Szegeden.

A magyar—jugoszláv határon sok helyen pótolni kell a határjelző cölöpöket és oszlopokat. Ezeknek az ügyben a két ország delegátusai Szegeden a földmérési felügyelőség helyiségeiben értekezletet tartottak. Magyarországot dr. Jesszenszky András belügyminiszteri osztálytanácsos, vitéz Füleki Dezső ezredes, Takácsi Konstantin külügyminisztériumi attasé és Marsich Róbert műszaki főtanácsos képviselték. A jugoszláv delegáció tagjai voltak: Petrovics A ezredes, a delegáció elnöke, V. Mihalovics a külügyminisztériumból, dr. Milorad Vlaskalin a belügyminisztériumból és N. Mileusnic a pénzügyminisztériumból, valamennyien inspektorok.

A bizottság délelőtt érkezett Szegedre és nyomban megkezdte a tárgyalásokat. A tanácskozások során megállapították, hogy a határokat szakaszokra osztják és minden szakasznál az ottani illetékes hatóság alapítja meg, hogy milyen pótlások szükségesek a határvonalak megjelölésére. Megvárják, amíg ezekről a hatóságoktól valamennyi jelentés beérkezik és azután megállapítják, hogy a költségekből egy-egy államra milyen összeg esik.

Délután 2 órakor a tárgyalásokat félbeszakították, majd délután 5 órakor ismét összeült a két delegáció és a határozatot írásba foglalták. Este a delegátusok elutaztak Szegedről.

Még ma sem tudják a világháború áldozatainak számát.

Tizenkét és fél esztendeje fejeződött be a legrettenetesebb világháború. A borzalmas 4 esztendejének golyózápora megszámlálhatatlan tömegű embert kaszált le. Több mint egy évtized nem volt elegendő ahhoz, hogy az államok összeszámlálják, hány embert vesztettek el?

Hozzávetőlegesen 30 millióra becsülik a világháború emberáldozatát. Eddig azonban csupán Anglia, Németország és Franciaország hivatalos tényezői állapították meg országuk veszteségét. 46.867 német tiszti, 1 millió 721.823 német közlegény élete fejeződött be a csatatereteken. 89 ezer 344 tiszti és 4 millió 117.684 közlegényük szerzett sebesülésével haláláig tartó emléket a világháborúból. Kerek 1 millió tiszti és közlegény került antant-hadifogságba. Tehát egyedül Németországnak 6 millió 970 ezer katonával kevesebbje volt a háború végén, mint

ahányat uniformisba öltöztettek.

Franciaország vesztesége alig volt kevesebb. 31.300 tisztiük és 1 millió 425 ezer 700 közlegényük esett el, a teljes veszteségük 5 millió 187 ezer 300 katoná volt. Anglia csupán splendíd isolation-jének köszönheti, hogy nem vesztett többet, mint 3 millió 49 ezer 946 férfit. Ezek közül 685 ezer életét oltotta ki azonnal a puszkagolyó, kés, ágyugolyó, bomba, vagy gáz. Az angol hadierőnél 5 hónapban át dúló Somme-csatában 22.923 tiszti és 476 ezer 553 katoná, az 1917-i flandriai csatákban 26.459 tiszti, 428 ezer katoná került a veszteségi lajstromokra. 1918-ban, amikor a németek rettenetes erejű támadása érte az angolokat, a veszteség 10 ezer tisztre és 366.937 katonára rugott. Franciaország harcterein minden 9 angol katonából 5, a Mezopotámiában küzdők közül 25-ből 8 a lajstromba került.

Az osztrák—magyar monarchia veszteségeire nézve nincsenek megbízható adataink. Dr. Bodard Gaston osztrák katonai statisztikus szerint 5 millió 60 ezer 521 volt az összes veszteség, tehát körülbelül Ausztria—Magyarország lakosságának 10 százaléka. A mai Magyarország veszteségét a Magyar Statisztikai Szemle 739.594 katonában alapítja meg.

Oroszország s Románia viszonya egyre jobban mérgesedik.

Besszarábiának Romániához történt csatolása 13-ik évfordulóján az orosz félhivatalos Izvesztia és Pravda ünnepi cikkben újból leszögezi, miszerint Oroszország semmi esetre sem nyugszik bele a jelenlegi helyzetbe, t. i. Besszarábiának Romániához való tartozásába. Egyébként is — írják a lapok — Oroszország nem hajlandó Romániával Törökország közvetítésével tárgyalni, hanem csak közvetlen tárgyalásokra hajlandó, még pedig az 1928-as bécsi tárgyalások alapján. Ezzel szemben a román lapok sorozatos cikkeket közölnek Szovjetország helyzetéről.

Massaryk és a jubilirás ajándék.

Massaryknak 80-ik születésnapja alkalmával a köztársaság 20 millió ajándékot adott. A köztársasági elnök a nemzeti ajándékot 21 különböző kulturális és jótékonyági egyesület között osztotta szét. A magyar tudományos és művészeti társaságnak egymillió koronát, a szlovák egyesületeknek 2 millió 500 ezer koronát, a német egyesületeknek 1 millió 400 ezer koronát adományozott, míg a többi csehországi célokra adományozta a köztársasági elnök.

A SINGER varrógépek mégis a legjobbak!

Portrék Jugoszláviából.

Egész utcásorok épülnek. — Egy hatalmas üzem, ahol 140 kilométeres kisvasut jár.

Ha tekintetbe vesszük, hogy Eszéknek 40.000 lakosa van, az üzleti életnek illetően nagyarányú forgalmát csodálni lehet. Szinte probléma egy pár üzlet mérés mérete. Ugy látszik, a cseh cipőkirály Bata is ezek közé tartozik. A város főterén hatalmas üzlete, illetőleg lerakata van és amint észleltük, nagy forgalommal, de tagadhatatlanul olcsó árákkal. A minőség csak talán...

Elsősorban a báró Guttmann-féle üzemművel kell foglalkozni. Állam az államban. Nem kell felfedezni, ez a cég a monarchia idejében is akkora volt, mint most. Ha nem tévedünk, 130—140 km. vasúti van, teher- és személyforgalommal, hatalmas erdőkiel-meléssel és cserzőanyag-gyárral. Érdekesebb, hogy az indóháza közvetlen az állami vasút állomása mellett van és a vasuti alkalmazottak is ugyanolyan formaruhát hordanak, mint a jugoszláv vasutasok, csak a színük jobb. A hatalmas üzemet a két fiatal Guttmann báró vezeti.

Nincsenek költői házbérek, de a lakások nem drágák. Ugy véljük, az építésiipar ilyen szemézből kell figyelni. A magánépítkezés itt egész új utcáso-rokat produkált, izléses, csinos bérpala-akkal. Állami, vagy városi építkezést annál kevesebbet hallottunk s látunk.

Nem beszélve a belváros rendezett

gyalog- és kocsiutjairól, de a külváros utcáit is aszfalt burkolja. Minden előfeltétele megvan ennek a városnak a fejlődésére.

Hetenként kétszer van Eszéken heti piac. Elég nagy a behozatal. Böles intézkedés: nem szabad a földön árulni. Hosszu állványosokon helyezik el az árut. Kis differenciával egyezik a magyar terményekkel.

Utban hazafelé Zomborban rövid kiszállítás a bácskai földbirtokosok egykori kedves, vármegyeháza, élénk városában. Most ásitó magány mindenütt. Egyetlen nagyobb vállalat, a részvénytulajdonos porlepett garatokkal áll. Mintha mindenki nyaralni ment volna és csak a cselédeket hagyták volna itt-hon. Alig látni embert az utcákon. Ebéd után a régi kávéházban alig ténferg egy pár javithatatlan kártyás. Este az itteni színházban (mert ezt is itthagytuk) a helyi műkedvelők sok igyekezettel mutatták be Csajkovszky „Diótörő” című három felvonásos balletjét.

A merész vállalkozást a szerb kultuszminiszter kiküldötte is végignézte. Este mintha megváltozott volna az utca élete. A színházat illusztris közönség töltötte meg. Az öndöntőit a kávéházakba, éttermekbe és haza.

Mérgezési statárium a varjakra és a kártékony duvadakra.

A Bajai Vadásztársulat a kártékony madarak, varjak s duvadak méreggel való irtására egy évi időtartamra mérgezési engedélyt kért. A vadásztársulat ugyanis rájött, hogy a kártékony madarak sok kárt tesznek a vadállományban, főleg a nyulak között s ezért évről-évre rendszeresen irtja is a kártékony madarakat.

A rendőrség ki is adta a méreg alkalmazására az engedélyt, de egyben közbiztonsági szempontból a 77686—1922, illetve 16086 1899 számú belügyminiszteri rendeletek alapján felhívja az alábbi mérgezési helyek szomszédait, azoktól Baja város szomszéd községeit, — utóbbiakat avval, hogy az ezen ügyben küldött hirdetményt 8 napig függeszték ki közszemlélre, hogy esetleges kifogásaikat ezen 8 napi meghirdetési idő alatt tegyék meg, mert a később tett kifogásokat az engedély kiadásánál nem fogja tekintetbe venni a bajai államrendőrka-

la POROSZ
diókoksZ
Pécsi tojásszén (bulett)
változatlan áron.

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselője
Schön és Bajai, Baja.
Telefon 26. Hajnaid ucca 13.

Pár nap múlva jön

friss dupla vérnarancs.

Kapható **KLEIN ÉS STRAHL**
fűszer, csemege és déligyümölcs kereskedésben.

pitányság.

A mérgezés marhavérbe kevert foszforsórral fog történni, az első mérgezés ideje 1931. március 1-től március 10-ig terjedő idő, az esetleges későbbi mérgezési időket külön fogja meghirdetni a rendőrség.

A mérgezés helyei: 1. A csátaljai uttól nyugatra a Bácsmezei-tanya közelében, 2. Schleicher-féle erdő északi szélén, 3. Tüske-féle erdő déli részén, 4. Zsidó-temető keleti oldalán, 5. Schleicher féle Pandursziget.

A rendőrség felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a mérgező anyagokhoz hozzányulni, azokat elvinni, megsemmisíteni szigorúan tilos, a mérgező helyek közelébe jöszágot engedni, azokat elvinni, megsemmisíteni szigorúan tilos, a mérgező helyek közelébe jöszágot engedni veszélyes és hogy az elmergezett szarka és varjú hullákat mindenki köteles összeszedni és elátni, mert az elmergezett hullák kutyákra, macskákra, különösen disznóra veszélyesek lehetnek.

HIREK.

A nagy havazások miatt elmaradt több Dunántúlról érkező és odairányított vonat.

Az utóbbi napok nagy havazásai befolyásolták a bajai vasúti menetrendet is. Itt Bácskában a vicinális vonatok rendszeresen közlekedtek, mert a nyílt terepen nem képződhetett hófúvás. Annál nagyobb hófúvások keletkeztek a Dunántúlon a dombos-hegyes lankák között, ahol a hófogók sem tudták megakadályozni azt, hogy a hó egy helyre ne torlódjék a sínek.

Hétfőn a vasúti menetrendben az a változás állott be, hogy a Pécs és a Dombóvár felől reggel és délelőtti érkező vonatok elmaradtak, de az ugyan ezen irányból érkező déli vonatok már rendszeresen megérkeztek, mert időközben sikerült a pályát szabaddá tenni. Hétfőn este elmaradt még a Bajáról 19 óra 17 perckor Bácskák felé induló vonat, mert annak reggeli ellenvonatja is elmaradt. Estétől kezdve azután helyreállott a forgalom s ma már rendszeren közlekednek a vonatok.

A Kereskedelmi Kaszinó közgyűlése. A Kereskedelmi Kaszinó Baján f. hó 22-én, vasárnap délután fél 3 órakor tartja tisztújító közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó 2. Zárszámadás. 3. Tisztújítás. Határozatképtelenség esetén a közgyűlés március 1-én délután fél 3 órakor tartatik meg. A tagok minél nagyobb számban való megjelenését kéri az elnökség.

A bajai Ipartestület közgyűlése. A bajai Ipartestület és Iparoskör vasárnap, február 22-én d u 2 órakor, határozatképes számban való meg nem jelenés esetén március 1-én délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlését az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó és jelentés az Ipartestület 1930 évi működéséről. 2. Az 1930. évi zárszámadás előterjesztése. 3. Az 1931. évi költségvetés megállapítása. 4. Szabályszerűen megállapított indítványok és kérelmek. 5. Tagsági díjak megállapítása. 6. Elnökválasztás. 7. Tisztújítás. Az alapszabályok értelmében és esetleg lemondás folytán megüresedett előjáró tisztségek három évre szóló választás útján történő betöltése és három számvizsgáló egy év tartamára való megválasztása.

Csepel varrógépek ingyenes szabászati tanfolyama március hó 2-től. Jelentkezés a lerakatosoknál.

Megfojtotta a gyermekét. A bátaszéki csendőrség kinyomozta, hogy Ritter Éva 19 éves bátaszéki leány házasságon kívül született kis leányát világra jöttékor megfojtotta és a kis holttestet azután elrejtette.

Az amerikai lutheránusok elégedetlenségének. Pitsburgból tiltakozást jelentettek be az odaváló tot lutheránusok, amiért Ruppeldt Fedor zsolnai evang. lelkes személyében egy közönséges prágai politikai ügynököt küldötték ki az amerikai evangélikusokhoz. A pitsburgiak azt írják, hogy nem tudnak hinni egy olyan embernek, aki saját dokumentumát (pitsburgi szerződés) egyszerű hamisítványnak nevezi.

A perveztesek „fiskálisa.” Mélykútról jelentik: Mult héten feljelentés érkezett Snychola György 34 éves mélykúti lakos ellen csalásért. Még 1926-27. években becsapta özv. Balogné mélykúti lakosnőt, akitől 32 millió koronát csalt ki. Megkárocsított többeket hol egy, hol két három millióval. A pénzt úgy bírta áldozataitól megszerezni, hogy azt állította miszerint ő titokban meg van bízva avval, hogy mindazokkal, kik valamilyen perüket elvesztették, tovább tárgyaljon s ügyüket pártfogolja az általa képzelt fórumok előtt. Az ilyen naiv meséknek sokan bedőltek s látszik mennyire tudta felelt az orruknál fogva vezetni, mert csak most jelentették fel. Az eljárást megindították. Sokan szegényletekben nem is jelentkeztek s így megnehezítették a nyomozó közegek munkáját.

Ujabb kémkedési botrány Bukovinában. A bukaresti lapok részleteket közölnek arról, hogy a kémkedési és összeesküvés szervezést főfőszke Bukovina, ahol egy Silber nevű csernoviczi főmérnök és egy tényleges

százados, aki a hadügyminisztériumban teljesített szolgálatot, áll a kémkedés központjában. A lap megállapítja, hogy az összeesküvők vezetői nemcsak Szovjetországgal, hanem Jugoszláviával is kapcsolatokat tartottak fenn.

Az uri divatkereskedők küldöttségileg kérték a kiadások betiltását. Az uri divatkereskedők bizottsága megjelent Kállay Miklós kereskedelmi államtitkárnál, akitől sürgős intézkedéseket kértek a kiadások és különféle hangzatos feliratok ügyében. Kállay Miklós válaszában kijelentette, hogy már van egy törvényjavaslattervezet, amelynek értelmében január 1-15-ig lehet csak leltári árusítást hirdetni, augusztus 1-15-ig pedig idenyutáni árusítást, ezenkívül mindenféle ocassió, ár-engegmény feliratok a tisztességtelen versenyről szóló törvényjavaslat paragrafusai alá esnek és mint kihágások, súlyos pénzbírsággal büntetendők.

Nagyarányu dohánycsempészetet lepleztek le Mélykúton. Mélykútról írják: Faltum Mihály tinójárasi nagybérlő észrevette, hogy dohánypajtája fel van törve s onnét nagyobb mennyiségű dohány hiányzik. Azonnal jelentést tett a csendőrségnek s csakhamar megváltak a tettesek a földbérlő fizetett, illetve feles dohánykereszei személyében. Már nagyon sok dohányt eladtak a csempészeknek a feles dohánykereszek s leplezni akarván a pénzügyőrök előtt a hiányt, törtek tel a pajtákat, azt a látszatot keltvén, hogy ott betörők járnak. A csempészeknek egész raját, továbbá a dugott csomagoknak nagy számát nyomozták ki a csendőrök. A megkerült dohány egy nagy szekérral volt, amit mint bűnjelét elszállítottak.

MOZI.

Richard Voss „Két ember” című regénye filmen.

Körülbelül 18 éve jelent meg Vossnak „Két ember” című regénye, amely Olaszországba vitte olvasóit. A fiatal gróf, aki egy falusi leányba szerelmes és családi körülményeinek hatása alatt papnak szenteli magát, így próbálván megszabadulni a reménytelen szerelem kísértéseitől, ez az alap-témája a filmnek, amelyet „Fehér barát” címmel mutat be az Uránia pénteken, szombaton és vasárnap.

Ennél ideálisabb hangos film témát alig találhattak volna. A grófi kastély életének hangulata után a Vatikán csendes áhitatos millióje a szt. Péter templomban bemutatott nagy mise a vatikáni kórus közreműködésével, a hangos filmen tökéletesen érvényesül.

De a film egyéb változatosságát is nyújt, mert a Vatikán csendjéből a lelki viharon keresztül eljutunk egy hatalmas természeti viharhoz, egy helyi patak áradásához, melynek árja magával rántja a szerelmeseket is.

E gyönyörű témájú filmnek Olaszország és Róma csodálatosan szép részletei adnak festői háttérrel, míg a filmben a Fehér barát szerepét Gusztáv Frölich adja, ki életének egyik legszebb alakítását nyújtja.

A film a budapesti Omniában fut már a 6. ik hete állandó zsufolt házakkal, bajai bemutatás előadása e hó 20-án, pénteken, 21-én, szombaton és 22-én, vasárnap lesz az Uránia film-színházban.

2752. szám. 1930. végr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti közp. kir. járásbíróságnak 1930. évi P. 446290/2 számú végzése következtében dr. Gross Imre és dr. Sándor István budapesti lakos ügyvéd által képviselt Vas- és Fegyverkereskedelmi r.-t., Faragó Andor, Engelmann Antal és Frank Henrik Fiai javára 200 p. 141 p. 78 és 38 p és 153 p tőke és több követelés jár. erejéig a bajai kir. járásbíróság 1930. évi Pk. 16774. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedők-uei 1930. évi október hó 22-én lefog-

URÁNIA

Február 20-án, pénteken
d. u. 6 és este fél 9 órakor,
Február 21-én, szombaton
d. u. 6 és este fél 9-kor,
Február 22-én, vasárnap
d. u. fél 4, 6 és este fél 9-kor
3 napig.

A világ legszebb
hangosfilmje:

A fehér barát.

Richard Voss
„Zwei Menschen” című gyönyörű regénye 12 felvonásban.

Főszerepben:

GUSTAV FRÖLICH
és
CHARLOTTA SUSA.

A felvételek Róma, a Vatikán és Olaszország legszebb tájain készültek.

A film német dialóggal és magyar magyarázó szöveggel jelenik meg

■■■■

Hangos burleszk és hirdető kiegészítés.

:—:

lalt 4534 pengőre becsült ingóságokra a bajai kir. járásbíróság fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetvén.

Végrehajtatók, továbbá a foglalási íknyvból ki nem tűnő más foglaltatók is, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, végrehajtást szenvedő üzletében: Bácsbokod, Fő-utca 2. szám a. leendő megtartására határidőül 1931. évi február hó 20. napjának délutáni 3 órája tűzetik ki, amikor a bíróság legfoglalt butorok, boltiáruccikkok, boltiállvány áruasztallal, 4 kerékpár s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fogom adni.

T. E. 74 §. Az árverést megelőző 10-ik napon költségek előlegezése mellett érdekeltek bírósági szakértőt kérhetnek az érték megállapítására.

Baja, 1931. évi január 16-án.

Szegő

kir. jbir. végrehajtó.

Laptulajdonos:
Corvin-nyomda.

AJÓ VARRÓGÉP

PRECIZIOS MUNKÁ
EZÉRT
ÖVATOSSÁGI
A BESZERZÉSNEK

Milyen varrógépet?

EN MÉGIS
SINGER VARRÓGÉPET VESSEZ.

- MERT:** elsőrangú minőséget jelent.
- MERT:** a Singer gyár a precíz munkák előállításában átvizelt tapasztalatok telett rendelkezik.
- MERT:** a Singer varrógépek ára nem magasabb, mint más gyártmányé.

A Singer varrógépek az egész világon a legprecízusabbak és legolcsóbbak.

Kényelmes fizetési feltételek!
Állandó díjmentes tanfolyamok a kezelésben, minden Singer üzletben

SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Fióközllet: Baja, Erzsébet királyné-utca 10.

Eternit asztallapok

Eternit falburkolások

Eternit tetőfedések

Eternit Udvar

BAJA
Budapesti-út.

Telefon: 2-90, 1-05.

Rádió.

Kedd, február 17.

2:45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak és árfolyamhírek.
4:00: Az Országos Állatvédő Egyesület meséi.
4:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés
5:00: Wiesingerné felolvasása.
5:25: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye.
6:45: Francia nyelvoktatás.
7:25: A Mándits-szalonzenekar hangversenye.
8:25: Éjjel 2 óráig „Farsang utolja.” Konferanszok.
Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd cigányzene.
TELEFONHIRMONDÓ: A műsor egész nap azonos a rádióval.

Egy fodrasz üzlet elutazás miatt e l a d ó.

Cím a kiadóban.

Febr. 16-tól febr. 23-ig reggel fél 8 óráig

Lovassy Ödön és Dr. Geiringer János gyógyszerész patikája tart éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerész vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

Elsőrangú

zongora

bérbeadó Krausz Lipót órásnál.

Ha még nem vett kiváló

önborotva pengét

olcsón, úgy forduljon

UTRY-hoz

Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

Értesítés!

Üzlethelyiségnek a főtérre eső részéből egy megfelelő

bolthelyiség kiadó

Diamant Lajos városi székház

3 db. amerikai rendszerű

egércsapda

P 036

kapható:

Utry-nál

Erzsébet kir.-u. 38. szám

2309. szám 1930. vegr.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbíró 1930. évi Pk. 15503 számú végzése következtében dr. Ribáry Géza budapesti ügyvéd által képviselt Idegentörzsmű és Beszerzési Utazási és Szállítási r-t. javára 1021 P tőke és több követelés erejéig a budapesti központi kir. járásbíró 1930. évi 328095 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőnél 1930. évi szeptember hó 3-án lefoglalt 2590 P-re becsült ingóságokra a bajai kir. járásbíró fenti számú végzése folytán az árverést elrendeltetvén.

Végrehajtatók, továbbá a foglalási jknyvból ki nem tűnő más foglaltatók javára is, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykezeset folyamatban nincs, végrehajtást szenvedő lakásán és üzletében: Baján, gróf Zichy Bódog-tér 8. szám alatt és Pokorny János-u 7. sz. alatt leendő megtartására határidőül 1931. évi február hó 26-ik napjának d. e. 10 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságokat a legtöbbet igénylőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fogom adni. T. E. 74. §. Az árverést megelőző 10 ik napon költségek előlegezése mellett érdekeltek bírósági szakértőt kérhetnek az érték megállapítására.

Kelt Baja, 1931. január hó 26-án.

Szegő József
kir. jbir. végrehajtó.

Barmily gyártmányu készüléket a Bruszt-féle Rádióházban

szerezhet be legelőnyösebben.

(Az ország egyik legrégebbi szaküzlete.)

BAJA, Szent István tér 4. Telefon 255.

Kérje legújabb árjegyzékeinket Telefunken, Philips, Standard, Telefongyári, valamint saját gyártmányu készülékekről!

CORVIN-NYOMDA BAJA

Mátvás király-tér 10 — Telefon 164

Gummirozott címkék, dombornyomás.

Stancolt dobozok gyártása

Üzleti könyvek, kartotékok.

Kiváló minőségű

teák, teasütemények, rumok, déligyümölcsök

a legolcsóbb napi árban

Klein és Stráhl

fűszer-csemege kereskedésében.

Akácfa

Akác hasáb ab telep ölenként P 56.—

1. oszt. Akác gömb ab telep ölenként P 50.—

1930. évi őszi vágású.

Kapható:

Katanics Antal

tűzifakereskedőnél. — Fátelp: Szentjánosi-út. Gázgyár előtt.
Telefon: 91. sz.